

PIZZAOVN SOM SAMLESÆT

Med en stenovn kan du lave al slags mad i det fri. Vi viser her, **hvordan du bygger en Luego-stenovn**. Alle materialerne kommer samlet, og ovnen kan mures op på kun en weekend.

Det er fantastisk at kunne lave mad uden-dørs, og bliver du først bidt af det, er en stenovn et must. Her kan du lave alt fra stege til friskbagt brød, og mon ikke hjemmebagt pizza er en sikker vinder i de fleste familier?

Selvom du aldrig skulle have prøvet at mure før, kan du faktisk bygge en rigtig flot stenovn selv. Og vælger du, som her, at købe et "samlesæt", behøver du ikke engang bekymre dig om at få købt de rigtige materialer. Det hele bliver leveret samlet på én palle, der er tænkt på

alt det tekniske, og der medfølger både skabeloner og en byggevejledning. Vi bygger her en Luego-stenovn, som er leveret på denne måde. Og med en pris, som holder sig under 5000 kroner, er det faktisk svært at gøre det billigere, selvom du skulle vælge selv at finde og købe materialerne enkeltvis i byggemarkedet.

Luego-ovnen er tænkt til at kunne blive bygget over en weekend, og i dette tilfælde holdt det stik: Vi begyndte lørdag morgen, og søndag aften stod den færdig – 8 timers arbejde i 2 dage. □

Bund og ben på stenovnen

Luego-stenovnen fås både med og uden ben. Vi bygger her modellen med ben, og første opgave er derfor at få støbt benene/stolperne i jorden.

Når benene er på plads i den ønskede højde, sættes nivellerende plast på stolperne, så eventuelle skævheder i savsporet udjævnes. Herefter kan betonpladen løftes på plads, og hønse nettet lægges ud. Nettet skal stikke lidt ud over betonpladekanten, så vi senere har noget at sætte nettet over kuppelen fast i. Herefter fordeles pejsemørtel ovenpå, og stenene kan nu lægges.

Stolperne skæres til i den ønskede højde, og det nivellerende plast sømmes på de fire toppe.

1

Første opgave er at få støbt stolperne solidt i jorden. Grav eller bor de fire huller (frostfri dybde ca. 90 cm) med ca. 70 cm mellem hvert ben. Støb dem fast med støbebeton (1 del cement til 3 dele vand).

2

Bland den første omgang pejsemørtel.

Lav kun ganske lidt, da det bare skal dække betonpladen og hønseet i et tyndt lag.

SVÆRHEDSGRAD

Det er ikke svært at bygge denne stenovn og med "samlesættet" følger en pædagogisk vejledning – helt uden fagudtryk.

LET

SVÆRT

TIDSFORBRUG

Det kan gøres på 2 arbejdsdage.

PRIS

En komplet Luego-stenovn med skorsten og ben koster 4899 kr. – eksklusive levering.

Til Luego-stenovnen medfølger både skabelon til åbningen og kuppelformen. Det gør det muligt og nemt for folk, som aldrig har muret, at bygge ovnen korrekt, hurtigt og holdbart.

3

Pladen løftes op, hønsenettet lægges på, og så skal pejsemørtlen fordeles i et tyndt lag med en tandspartel. Lad hønsenettet gå ca. 5 cm ud over kanten, så det senere kan bruges til opbinding.

4

Nu lægges de ildfaste sten i mørtlen.

De skal være i vater og lægges uden fuge. Der må helst ikke være mærkbare højdeforskelle mellem stenene. Hvis der alligevel er kanter, skal de falde væk fra ovnåbningen.

5

Når alle sten er lagt, kan de sidste ujævnheder bankes på plads med et stykke træ og en hammer. Der er 6 sten ved åbningen, 7 sten i tre rækker fra åbningsstenene, 2 sten i hver side samt 2 sten i bagenden.

Alt, hvad du skal bruge til at bygge ovnen, kommer i én samlet sending.

Isolering

Sand

Materiale til kuppelskabelon

Pejsemørtel

Hønsenet

Cement

Armeret betonplade

Stolper til ben

MATERIALER

Luego-stenovnens dele leveres samlet på en palle og indeholder:

- 4 ben-stolper (100 x 100 mm)
- 1 betonplade
- 90 stk. pejsesten
- 3 poser pejsemørtel (a 25 kg)
- Nivellerende plast
- 10 meter hønsenet
- 2 m² Rockwool (50 mm)
- 2 sække cement (a 25 kg)
- 6 sække sand (a 15 liter)
- 5 sække afretningsgrus (a 15 liter)
- Materialer til kuppelskabelon
- Træskabelon til indgangen
- Skorstensrør

Opmuring af ovnens åbning

Mens åbningsskabelonen kommer færdigbygget, skal kuppelskabelonen lige samles: Det gøres ganske let ved at sømme masonitstrimler fast til pindene i det spinkle bundstel.

Så er det tid til at sætte de to skabeloner på plads på ovnens bund, og opmuringen af ovnens åbning kan nu begynde. Også her bruger vi pejsemørtel, som hæfter fantastisk godt til de ild-faste sten, og som er skabt til at modstå meget høje temperaturer.

1 Placér de to skabeloner på ovnens bundsten. Åbnings-skabelonen stilles centreret i fronten, ca. 8 cm fra forkanten. Kuppelskabelonen placeres bagved, så den lige rører ved åbningsskabelonen.

2 Bland en halv pose pejsemørtel, og opmuringen kan begynde. Start med at mure tre sten op i den ene side. Pejsemørtel størkner hurtigt, så skævheder skal rettes med det samme.

3 Over de tre sten lægges en stor skrånede mørtelpude, hvor den højeste side er ca. på højde med en sten. Herefter lægges næste sten. Samme fremgangsmåde bruges i den anden side.

4 Når begge sider er klar, kan du mure toppen af åbningen. Her bruges 8 sten, og de to yderste i hver side har også brug for gode store mørtelpuder for at give stenene den rette vinkel.

5 Det gør ikke noget, at fronten lige nu ser lidt sjusket ud. Den bliver pudset op til slut. Gabende samlinger skal dog fyldes godt ud – for holdbarhedens skyld.

Opmuring af ovnens kuppel

Når ovnens åbning er færdig, kan du gå direkte til opmuringen af kuppelen. I denne proces er du nødt til at dele nogle af stenene i mindre stykker for at få det til at passe, og her er en murhammer det bedst egnede værktøj.

Da denne opmuring i praksis udgør indersiden af oven, behøver det dog ikke se kønt ud. Det allervigtigste er faktisk, at der ikke opstår hulrum mellem stenene. Så spar ikke på mørtlen, og pres det godt ind i alle fuger mellem sten og stenstumper.

1 **Nu skal kuppelen mures op.** Til det skal bruges endnu en halv pose opblandet pejsemørtel. Stenene mures op, så de følger kuplens skabelon (hviler mod skabelonen).

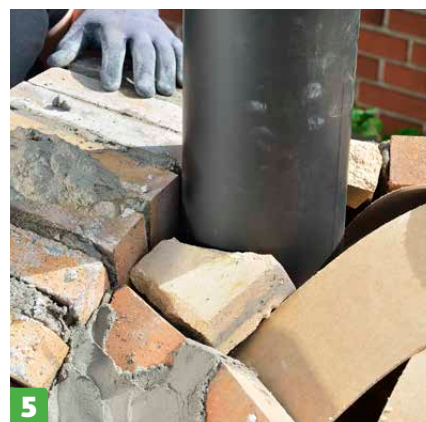
2 **Sørg for at få rigeligt med pejsemørtel omkring stenene.** Undervejs opad vil du være nødt til at tilpasse (dele) nogle af stenene for at få det til at gå op.

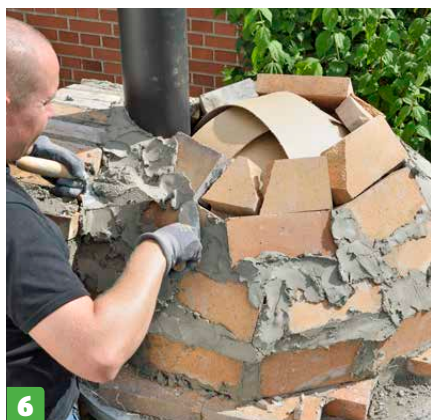
3 **Med en murhammer tilpasser du stenene.** Alternativt kan du også bruge en hammer og en mejsel.

4 **Når du lægger stenene op, så de hviler mod den buede masonit-skabelon,** vil du automatisk opnå den rigtige kuppelform. Hulrum mellem stenene skal undgås, så du skal ikke spare på mørtlen.

5 **Før toppen mures helt til, skal skorstensrøret placeres.** Det sættes lige bag ved ovnens åbning, hvilende på masonitskabelonen. To tilpassede sten – en i hver side – holder i første omgang røret fast.

6 **Når skorstensrøret er på plads, kan du fortsætte opmuringen.** Som det ses, behøver tilpasningen af stenene ikke kvalificere dig til et muresvendebrev. Det vigtige er, at der kommer rigeligt med mørtel i fugerne.

7 **Kuppelens top færdiggøres nu med et godt lag mørtel ovenpå.** Tjek, at alle fuger, revner og sprækker er fyldt ud hele vejen rundt om kuppelen.

8 **Slut for i dag. Nu skal mørtlen have lov til at hærde.** Murerspanden, fyldt med vand, lader vi stå på kuppelens top natten over.

Isolering, net og oppudsning

Når den inderste mur har fået tid til at hærde natten over, kan vi gå i gang med at lave ovnes isolerende kappe. Til det bruges stanniol og en 50 mm isolering, som holdes fast med hønsenet.

Hønsenettet lægges dobbelt, så de to forskellige lag puds har noget at binde på. Og nettet over kuppelen holdes fast ved at vikle det sammen med det indstøbte net, som stikker ud under bundstenene.

1 Efter en nat til at hærde kan vi arbejde videre. Den murede bue i åbningen kan nu bære sin vægt, og skabelonen kan fjernes.

2 Over kuppelen lægges et lag almindelig stanniol. Når ovnen tages i brug, vil stanniol stoppe en god del af varmeudstrålingen.

3 Den 50 mm tykke isolering placeres nu over kuppelen. Skær eller klip isoleringen til, så den ligger helt op til skorstenen og holder kant til stenbunden.

4 Så skal hønsenettet over isoleringen. Læg nettet dobbelt, og tryk nettet lidt ned i isoleringen, så det holder isoleringen fast – og i den ønskede buede form. Langs bunden sættes nettet fast til bundnettet.

5 Kuplen kan nu pudses op, og vi begynder fra bunden. Til det første lag bruger vi en lidt grovere puds lavet på cement og afretningsgrus i et blandingsforhold på 1:3.

VIGTIGT

Dæk ovnen til om vinteren.

Der kan gennem vinteren godt forekomme frostsprængninger i det yderste lag beton. Det vil kun være kosmetiske sprængninger, men det er alligevel vigtigt at reparere dem, så de ikke udvikler sig til mere end det. Af samme årsag anbefales det, at stenovnen overdækkes i vinterhalvåret, blot med en presenning.

TIPS

Skabelonen kan brændes af. Lad bare kuppelskabelonen blive stående inde i ovnen. Ved den første optænding brænder du bare skabelonen af. Så er du fri for at bøvle med at få den ud.

6 Fortsæt grovpudsningen hele vejen rundt og op. Vær opmærksom på, at den grove puds nu spiller en aktiv rolle i formgivningen af ovnen. Lav derfor den buede form så harmonisk som muligt – allerede nu.

7 Efter en times tørretid kan vi gå i gang med det yderste pudslag. Her bruger vi en finere puds blandet op af cement og sand i blandingsforholdet 1:3.

Den sidste finpudsning

Som vist laves ovnens yderste pudslag af en lidt finere blanding af cement og sand. Foruden at det giver et betonlag, som kan holde til det danske vejr, giver det også muligheden for, at dette lag ret nemt kan bearbejdes med en våd svamp.

Med svampen udjævnes overfladen stille og roligt. Og her er det en rigtig god investering at være både ihærdig og tålmodig! Finishen på kuplen har nemlig i sidste ende en virkelig stor indflydelse på ovnens færdige fremtoning.

1 Med en våd svamp bearbejdes det yderste lag beton. Svampen køres rundt i små cirkler, næsten uden at du trykker mod overfladen. I forhold til hvor våd svampen skal være, må du prøve dig frem.

2 Tag dig god tid til finishen. Går du stille og roligt frem med finpudsningen, kan du pudse ovnen, så det til sidst ligner et helt professionelt stykke murerarbejde.

Mørtlen skal have god tid til at hærde. Det anbefales derfor, at du venter tre ugers tid og herefter starter roligt ud med små bål. Men når Luego-stenovnen så endelig er klar til brug, er det jo oplagt at prøvekøre ovnen med en pizza, så vi bringer lige en opskrift! Bliver du på et tidspunkt lidt træt af at se på den grå beton, kan du efter et års tid kalke eller male ovnen med specialmaling.

DEJ TIL TRE PIZZABUNDE:

- » 3 dl koldt vand
- » 10 g gær
- » 1 spsk. olivenolie
- » 500 g pizzamel
- » 1 tsk. havsalt

Rør gæren ud i vandet. Tilsæt olie, mel og salt. Ælt grundigt, og sæt dejen til hævnning ved stuetemperatur i en time. Ælt dejen igen, del i tre, og efterhæv et kvarters tid dækket med plastfilm. Rul ud, læg det ønskede fyld på, og bag i ca. 10 min.

